

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	12
WSTĘP	13
Rozdział I. PROBLEMATYKA RELACYJNOŚCI	29
1. Reakcja	29
2. Interakcja	33
3. Relacja	38
3.1. Definicja relacji	39
3.2. „Osoba” i „osobowość” jako terminy podstawowe dla relacji osobowych	41
3.3. Typologie relacji	47
4. Komunikacja	50
4.1. Definicja	51
4.2. Komunikacja interpersonalna	52
4.3. Wybrane modele komunikacji interpersonalnej	57
4.4. Zasady interpersonalnej komunikacji religijnej	60
4.5. Communicatio idiomatum	62
5. Komunia	64
5.1. Pojęcie komunii	64
5.2. Natura komunii	67
5.3. Specyfika relacji w komunii	69
Rozdział II. RELACYJNOŚĆ W PSYCHOLOGII DUCHOWOŚCI JAKO SZCZYT ROZWOJU OSOBOWEGO	75
1. Wieloznaczność pojęcia „duchowość”	75
2. Psychologia transpersonalna i integralna teoria świadomości – próby relacyjnego ujęcia rozwoju osobowego	82
2.1. Duchowość w psychologii transpersonalnej	82
2.2. Integralna teoria świadomości a duchowość	92

3. Victora E. Frankla relacyjna koncepcja człowieka	100
4. Inteligencja duchowa	103
5. Psychologiczne stadia rozwoju duchowego	106
5.1. Jamesa W. Fowlera relacyjna koncepcja rozwoju wiary	107
5.2. Relacyjna koncepcja rozwoju rozumienia języka religijnego w ujęciu Ronalda Goldmana	111
6. Relacyjny charakter pracy nad sobą w psychologii duchowości o orientacji katolickiej	114
6.1. Czynne oczyszczenie zmysłów	117
6.1.1. Opanowanie zmysłów zewnętrznych	118
6.1.2. Opanowanie zmysłów wewnętrznych	121
6.2. Oczyszczenie umysłu	124
6.3. Oczyszczenie serca	127
 Rozdział III. DIALOG OSOBOWY JAKO RODZAJ RELACYJNOŚCI	131
1. Pojęcie dialogu i jego znaczenie w nauce i kulturze	132
2. Struktura dialogu	139
3. Dialog a rozwój osobowy	144
4. Dialog osobowy jako podstawowy wymiar zdarzeń życiowych	154
4.1. Rodzaje zdarzeń życiowych	157
4.2. Zdarzenia życiowe a rozwój duchowy	159
5. Religijno-duchowe aspekty dialogu osobowego	163
 Rozdział IV. WYMIARY ROZWOJU OSOBOWEGO	175
1. Rzeczowe rozumienie terminu „rozwój” i jego geneza	175
2. Rozwój i terminy pokrewne	180
2.1. Szczegółowe aspekty wzrastania i rozwoju	181
2.2. Dojrzewanie człowieka	181
2.3. Dojrzewanie a ćwiczenie	183
2.4. Środki sprzyjające samorealizacji w okresie dzieciństwa	184
2.5. Rodzaje zmian rozwojowych	184
2.6. Rozwój jako wynik dojrzewania i uczenia się	186
2.7. Metody badania zmian rozwojowych	187
3. Sfery i kategorie rozwoju człowieka	188
3.1. Rozwój biotyczny	188
3.2. Rozwój poznawczy	190
3.3. Rozwój motywacyjno-emocjonalny	195
3.4. Rozwój społeczny	198
3.5. Rozwój estetyczny	200
3.6. Rozwój moralny	202
3.7. Rozwój religijny	207

3.7.1. Niemowlęstwo (do 1. r.ż.)	209
3.7.2. Okres poniemowlęcy (1.-2. r.ż.)	209
3.7.3. Okres przedszkolny (3.-7. r.ż.)	210
3.7.4. Młodszy wiek szkolny (7.-11./12. r.ż.)	211
3.7.5. Średni wiek szkolny – dorastanie (11./12.-14./15. r.ż.)	212
3.7.6. Starszy wiek szkolny (14./15.-18./19. r.ż.)	213
3.7.7. Okres młodzieńczy – młodość (19.-25. r.ż.)	214
3.7.8. Wczesna dorosłość – dojrzała młodość (25.-40. r.ż.)	215
3.7.9. Wiek średni – średnia dojrzałość (40.-60./65. r.ż.)	215
3.7.10. Starość – późna dorosłość (po 65. r.ż.)	216
3.8. Rozwój duchowy	218
3.8.1. Zagadnienia wstępne	218
3.8.2. Geneza rozwoju duchowego	220
3.8.3. Cele życia duchowego	221
3.8.4. Etapy rozwoju duchowego	224
 Rozdział V. RELACYJNA NATURA I SPECYFIKA SYSTEMU RODZINNEGO	231
1. Pojęcie systemu rodzinnego	233
2. Podstawowe właściwości systemu rodzinnego	240
3. Miłość w rozumieniu systemowym	247
4. Małżeństwo w rozumieniu systemowym	251
5. Rodzina w rozumieniu systemowym	260
6. Wybrane zaburzenia systemu rodzinnego	268
6.1. System rodzinny wobec niepełnosprawności intelektualnej dzieci w stopniu lekkim	268
6.2. Kościół wobec niepełnosprawności intelektualnej dziecka w stopniu lekkim	272
6.3. Zjawisko przemocy wobec dzieci w systemie rodzinnym	274
6.4. Wybrane zaburzenia osobowości w systemie rodzinnym	281
 Rozdział VI. TYPOLOGIA ROZWOJU OSOBOWEGO W SYSTEMIE RODZINNYM	287
1. Człowiek zewnętrzny	288
2. Człowiek pograniczny	302
3. Człowiek wewnętrzny	317
4. Człowiek uwewnętrzniony	332
 ZAKOŃCZENIE	343
BIBLIOGRAFIA	363
SUMMARY	387
INDEKS OSÓB	399